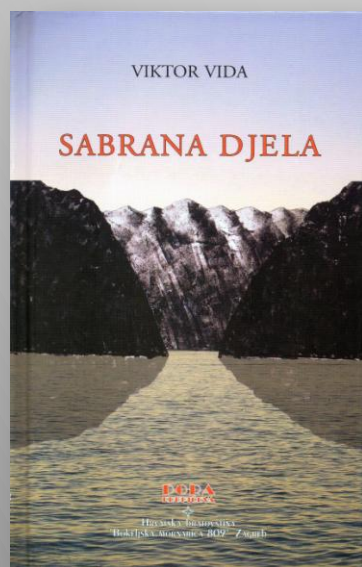

Hrvatsko pjesništvo Boke Kotorske - Viktor Vida
"Sabrana djela / I" - Rukovet prepjeva
DIGITALNA ANTOLOGIJA

Viktor Vida

Rukovet prepjeva Preveo Viktor Vida

Autor. Dijana Milošević
Projekt je financiran sredstvima Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih
prava

Rukovet prepjeva

Preveo Viktor Vida

SADRŽAJ:

SALVATORE QUASIMODO	3
PREOBRAŽAJI U SVEČEVOJ URNI	3
VISOKI JEDRENJAK	3
ANĐEO	4
I NAGLO PADA VEČER	4
OD GRJEŠNIKA BAJKI	5
SVJEŽA OBALA	5
MRTVI	5
ODISEJEV OTOK	6
NOĆI	6
AMEN ZA BIJELU NEDJELJU	7
ŽUDNO PRUŽAM RUKU	7
ČOVJEČE MOJEGA VREMENA	7
DAJ MI MOJ DAN	8
PISMO MAJCI	8
RAINER MARIA RILKE	9
TEŽAK ČAS	9
PAUL VALÉRY	11
KORACI	11
JULES SUPERVIELLE	12
UHVATITI	12
HENRI MICHAUX	13
NA PUTU SMRTI	13

SALVATORE QUASIMODO

PREOBRAŽAJI U SVEČEVOJ URNI

Mrtvi sazrijevaju
i moje srce s njima.

Klizi preko stakla urne
jezerskih krošnja sjaj:

Milosrdna sebi
posljednjim je sokovima zemlja.

Pustoši tamni preobražaj mene,
neznani sveče: jecaju uz rasuto sjeme
zelene larve:
lice je moje proljeće njima.
Rađa se spomen na tamu
dnom zazidanih zdenaca,
zabata srušenih jeka:
Ja sam slabašna svetinja tvoja.

VISOKI JEDRENJAK

Kad sletješe ptice da zašušte lišćem
gorkih stabala oko kuće moje
(bijaše ta slijepa perad pomrčine
u korama sebi već izdubla gnijezda),
ravno se čelom obrnuli mjesecu
i ugledah visok jedrenjak.

Uz otoka rub more bijaše, sol,
ispružila, se zemlja, a starinske školjke
svrh pećina zasjale su guste
u sidrištu sitnih limunova.

I rekoh dragoj, koja mi je dijete
 nosila pod srcem,
 zbog čega joj je more preplavilo dušu:
 "Umoran od ovih krila, te lepeću
 u ritmu vesala, i od sovuljaga,
 što se tuže kao psi
 kad zavija južni vjetar u trščaku,
 ja želim otputovat, ostaviti otok.
 A ona će mi: "Dragi, sad je kasno, ostanimo tu."

Tada sam stao polako da brojim
 odraze jarke modre morske vode,
 koje mi je zrak prinosio na oči
 s visokog obujma onog jedrenjaka.

ANĐEO

Spava anđeo
 na ružama zračnim, nevin,
 na boku,
 u krilu je lijepe ruke
 prekrižio.

Moj ga je glas probudio,
 pa mi se smješka,
 pelud mu se osula
 obrazom počinka.

Pjeva; osvaja mi srce,
 mutno nebo zore.

Andeo j e moj;
 držim ga: ledena.

I NAGLO PADA VEČER

Svatko je sam svrh srca zemlje
proboden zrakom sunčevom:
I naglo pada večer.

OD GRJEŠNIKA BAJKI

Od grješnika bajki
sjeti se nevinosti,
o Vječni; i zanosa
i kobnih ožiljaka.

On znak tvoj ima
od dobra i od zla,
i slikâ, gdje se tuži
domovina zemlje.

SVJEŽA OBALA

S tobom sravnjujem svoj život
obalo svježa, što nosiš šljunak i svjetlost
i zaboravljaš s novim talasom
prijašnji, kojeg se zvuk
porodi pokretom zraka.

Ako me preneš, napunjeni sluh,
a svaka stanka je nebo, u koje tonem,
vedrina stabala u jasnosti noći.

MRTVI

Pričini mi se, da se čuju glasi,
da se usne zaželješe vode,
da se prsti pružaju spram neba.

Kojih li, nebesa! Bjelja nego mrtvi,

što me uvijek polagano bude;
idu bosonogi; ne stignu daleko.

Gazele su na izvorima pile,
traži vjetar u krošnjama smreka,
grane hoće dići bokor zvijezda?

ODISEJEV OTOK

Umuknu prastari glas.
Odjeke slušam kratkotrajne,
zaborav gluve noći
u zvjezdanoj vodi.

Iz ognja nebeskog
Odisejev rađa se otok.
Lijene rijeke nose
stabla i zrenike
u orljavi mjesečevih žala.

Pčele, draga, donose nam zlato:
vrijeme mijena, tajnovito skrito.

NOĆI

Iz tvoga krila ishodim
u zaboravu svega
i plačem.

Hodaju anđeli, šutljivi,
sa mnom; bez daha su stvari;
u kamen je skrućen svaki glas,
skriveno nebo šuti.

Tvoj prvi čovjek
ne zna, ali trpi.

AMEN ZA BIJELU NEDJELJU

Ti me nisi izdao, Gospodine:
Svake sam boli
izgrađen prvorodeni.

ŽUDNO PRUŽAM RUKU

U siromaštvu puti, kakav sam ti,
eto mene, Oče: prah sa ceste,
koji vjetar lijeno diže, da mu se oprost.

Ali ako nekoć nisam znao
prvobitno grubi ugladiti glas,
žudno pružam ruku na tu stranu,
daj mi patnju svakidašnju hranu.

ČOVJEČE MOJEGA VREMENA

Još uvijek si onaj s kamenom i s praćkom,
čovječe mojega vremena. Vidjeh te u zrakoplovu
zlokobnih krilušina, sa sunčanikom smrti;
vidjeh te u kolima, što bljuju vatru, na vješalištima
i mučilištu. Vidjeh te; bio si ti,
sa znanošću tvojom sklonom uništenju
kao uvijek,
bez ljubavi, bez Krista, opet si ubijao,
kao što su ubijale živine,
spaziv te po prvi put.
i ta krv kao onog dana vonja,
kad je brat rekao bratu:
"Hajdmo, deder, u polje."
A jeka ona hladna, uporna,

i do tebe stiže, do tvojega dana,
 Zaboravite, o djeco, oblačine krvi,
 te se rađaju iz zemlje; zaboravite na očeve;
 njihova su groblja u pepeo potonula,
 crne ptice, vjetar, zastire im srce.

DAJ MI MOJ DAN

Daj mi moj dan;
 da i dalje tražim
 godine, usnule na licu,
 što će škrapa, vode
 iznijet u vedrinu,
 u ljubavi, da za sobom plačem.

Hodam ti po srcu,
 a zvijezde se stječu
 na otocima bez sna,
 o noći, tako bliskim meni,
 okamini, koju talas umorno prevraća,
 a putanje se tajne svijaju
 gdje smo prisno srasli
 s klisurom i s vlatima.

PISMO MAJCI

"Mater dulcissima, već se spuštaju magle,
 zapjenjen Naviglio dere nasipe,
 Stabla su nabuhla od voda, plamte od snijega;
 nisam ti tužan na Sjeveru; nisam
 u miru sa samim sobom, ali ne očekujem
 ničije oprostjenje, mnogi mi duguje suze
 kao čovjek čovjeku. Znam, da nisi dobro, da živiš
 kao sve majke pjesnika, sirota i pravedna
 u mjeri ljubavi

za sinove daleke.

Danas, ja ti pišem." - Konačno, reći ćeš, evo mi par riječi
od onog mog dječaka, što je pobjegao noću u izlizanom
haljetku

s nekoliko stihova u džepu. Jadnik, tako meka srca,
ubit će ga negdje jednog dana. -

"Sjećam se, sjećam, bilo je to na onoj sivoj postaji
sporih vlakova, što vožahu bajame i naranče,
na ušće Imere, rijeke pune svraka.,
soli, eukaliptusa. Ali sad sam ti zahvalan
zbog posmijeha, koji si mi stvorila
na usnama. Ljubak je kao tvoj.

Onaj me smiješak spasio od bolova i suza.

Pa ne smeta, ronim li sada pokoju suzu za tobom,
za onima, koji kao ti očekuju,
a ne znaju šta. O blaga smrti,
ne diraj kuhinjsku uru, što tuče na zidu,
cijelo mi djetinjstvo proteče ispred gledji
njenog bročjanika s oslikanim cvjetićima:
ne diraj ruke, srce starih ljudi.

Ali zar tko odgovara? O milosrdna
o stidljiva smrti. Zbogom, draga majko, moja dulcissima
mater".

RAINER MARIA RILKE

TEŽAK ČAS

Tko plače sad u svijetu bilo gdje
bezrazložan plač u svijetu bilo gdje
plače nada mnom.

Tko grakće smijeh negdje kroz tu noć
bezrazložan smijeh kroz noć ovu sad,
smije se meni.

Tko gazi sad nekud kroz taj svijet,
bez razloga gazi nekud kroz taj svijet,
dolazi k meni.

Tko sada mre u svijetu bilo gdje,
bez razloga mre u svijetu bilo gdje,
gleda u mene.

PAUL VALÉRY**KORACI**

Rođeni iz moje šutnje,
svetački položeni,
koraci tvoji polagano
logu moga bdijenja
prilaze, nijemi i ledeni.

Osobo čista, sjeno
božanska, kako su ti slatki
koraci usporeni.
O bozi, kakve dare slutim,
što me očekuju,
na toj bosoj nozi!

Ako s usne spremne
gostu mojih snova,
koji tebi hiti,
pružaš hranu jedinog cjelova,
suzdrži kretnju nježnu,
o slatkoćo biti i ne biti.

Ja sam živio samo
čekajući tebe,
a moje sporo srce
bili su koraci tvoji.

JULES SUPERVIELLE

UHVATITI

Uhvatiti večer,
kip i jabuku,
uhvatiti zid i sjenu
i komad krajolika.

Uhvatiti prste, vrat
usnule žene.
Kad se otvore ruke,
koliko puštenih ptica,

koliko zalutalih ptica,
što postaju večer
kip jabuka žena
zid krajolik sjena.

HENRI MICHAUX

NA PUTU SMRTI

Na putu Smrti
Moja je majka srela ledenjak;
Htjede nešto reći,
Već je bilo kasno,
Veliki ledenjak vate.
Pogledala nas je, brata i mene,
Pa je zaplakala.
Mi smo joj rekli - besmislene li laži -
Da sve razumijemo.
Ona se tada nježno nasmiješila
Kao mlada djevojka.
Sva je bila osmijeh taj,
Tako mio, skoro vragoljast.
Zatim je svu obuze Mrak.